MARRAMAU...

SETMANARI SATIRICH

Any I — Num. 7 | Administració: PONENT, 2 | Barcelona, 25 Novembre 1906 | La Redacció viu per les teulades | Num. solt: 5 cents.

DE TEULADES PER AMUNT

En un miting de Gracia qu'ls *antis* van celebrar la setmana passada, un senyor que's diu Morros—oh la sublimitat dels apellidos: *Morros, Vinaixa, Ardid, Pinilla, Iglesias, Ulled, Careaga!*—va ensarronar al públich dihentli que aquella mateixa tarde, en la reunió que havía tingut la Junta de Solidaritat Catalana havia acordat donar per disolt aquest gran moviment de tot un poble que no es capás de aturar no en Morros, sinó'l mateix Josué, que va aturar el curs del Sol... y consti que no es cap alusió per en Vila, aquesta vegada.

Com es molt natural, aquell remat de bens que escoltava an en Morros, y tornem a repetir l'apellido perque'ns té'l cor robat per lo armoniós—va entregarse a tota mena de manifestacions d'entusiasme conegudes y va cridar visques a l'una cosa y moris a l'altra y s'armá una gatzara que semblava feta expressa pera una primera plana de *Miau*, tant era de ridícol. La nova era *frappant* pel remat. Havía mort el llop, el llop que tanta por els hi fa y desseguida la veu s'escampá pel centre y la periferie y aná a parar a Madrid portada per dos o tres *chicos de la prensa* que aixís com altres voltes han cregut ferho bé inventant cartes de *sesenta honrados obreros* y portant a la presó a ignoscents ciutadans, van creure aquesta vegada lo que no va creure ni'l marrech de casa, que va dir:

> *—Loz muertos que voz mataiz*
> *gozan de buena zalud.*

Hem parlat d'axó no més—perqué no mereix pas la pena de que's fassi cas de ses paraules tribunaries aquest senyor Morros (oh, apellido sugestiu) per allò mateix que vam acordar no fer cas tampoch de moltes altres insignificancies que elevariem a la categoría de personalitats si massa'ns hi empenyavem — peró aquesta vegada, com deyem, n'hem parlat no més pel contrast que va fer l'entusiasme frustrat d'aquell auditori ab l'alegría real de nosaltres els solidaris pels acords que en la susdita Junta de Solidaritat se van pendre y que una vegada més han demostrat que la Junta sab lo que's porta entre mans y lo que precisa perqué continuhi tant arrelada com fins ara en la conciencia del poble catalá aquesta viva manifestació de la seva forsa.

Va acordarse—després de presentar nota clara de l'estat de comptes, cosa que encara no ha fet la Junta de la *Casa del Pueblo*—dirigirse a totes les entitats adherides pregántelshi que no perdin en res sa genuina modalitat y encarregar a les Juntes de Solidaritat constituhides en diferentes poblacions la necessitat de sa disolució si la seva organisació no obeheix a una necessitat de inmediats efectes y a fi de que els diferents elements que componen la Solidaritat no arribin a confondres, donchs en aquest cas la desfeta sería inevitable.

Ara que diguin encara que axó es un *contubernio* y un *pacto inmoral* y totes aquelles fineses del seu pulit llenguatge els que veuhen per terra'ls prestigis adquirits per un fals encegament del poble.

La Solidaritat es viventa y pera que no perdi res de la seva vivesa es precís que cada hú sigui ell, que'ls federals segueixin esent federals y els catalanistes essent catalanistes, els republicans essent republicans y els carlins tant carlins com sempre. Si per salvarnos d'un *atraco* ens unim fent una sola defensa, no es pas precís que en les hores de quietut ens confonguem; al contrari, convé que cada hú trebelli pera agrandir son respectiu camp y aixis quan ens trobem en una taula de café o en un banch del passeig sapiguem fer valdre les nostres rahons fins a l'últim extrem y mirem de convéncer al que creyem equivocat, peró sempre serenament, ab tolerancia y respecte. No hem d'amenassar may ab el revólver ni ab el bastó a ningú pera ferlo entrar al nostre camp perqué creyém que es el millor. Aquest sistema deixemlo pels pobres d'esperit y curts d'enteniment.

Y ara, gatets estimadíssims, MARRAMAU!... se posa la gorra frigia y ab tota la solemnitat que'l cas requereix, vos declara que'ls gats que'l fan, ab tot y, no haver propagat fins ara altra cosa que la Solidaritat, no han perdut ni la més petita engruna del seu modo de pensar, que s'enclou en l'aspiració a una federació de les nacions que formen la Iberia, regides per una República hermosament dignificadora y decenta, en una má la Justicia, una Justicia ab j mayúscula, y en l'altra una síntesis de la Veritat també ab mayúscula, y el rostre enllumenat per la claror benfactora del progrés y la llibertat; no una senyora Pepa degenerada que la cara'ns cauría de vergonya d'anar ab ella y que es la que desitgen els que no són capassos de creure en res superior y enlayrat que'ls dignifiqui, esclaus de naixensa com són, incapassos de deslliurarse del carro a que van enganxats, víctimes sumises que porten marcats al cos els blaus de les vergassades que'ls hi pega qui ells mateixos han pujat a l'escambell de la més estúpida veneració...

* * *

Avuy ens ho hem pres mitg en serio... Es que avuy ens venen a la memoria coses que van entristirnos, seguides, perxó, d'alegries infinites. Demá tornarém a riure.

A l'Escombrador máxim

Oh, Apòstol humilissim, que ets geni de l'escombra
mentres tos pobres súbdits estant vivint a l'ombra
tot just quan tu comenses a veure 'l sol que 's pon!
Esfinx espahordidora, que vist de lluny espanta,
un poeta que t'admira tes glories avuy canta...
¡Salut, nyèbit insigne, senyor de tot lo mon!

—

Jo canto tes grandeses, tes gestes casolanes,
netejador de pisos, rejoles y persianes,
que tens una bayeta per fer de gallaret;
tos con-dinars esplèndits, son plens de poesía,
ton estre gastronòmich al món admiraría
perque tu ets el ranxero més gran d'aquest indret.

—

Tes truites sobiranes, tenen la fama extesa,
donchs tu respecte a truites sabs més que cap fran-
y sabs pelar patates millor que cap xarrich! (cesa
En Barrillón tremola tot demanant clemencia
sabent que tu a tot-hora li fas la competencia
y això qu' ell en el barri, segur que es més antich.

—

Be 's veu que sols desitges la vida reposada,
que tot allò que contes d'anà a la barricada
son contes per fer cèntims, y aixis anar tirant,
que tens en més estim a l'ofici de cambrera,
que anar per tot fent mitings a tall de bugadera...
¡Val més el fer dissapte, que perdre 'l temps xerrant!

—

Tu estimes a l'escombra, igual que si 't fos filla
tu dorms y escrius ab ella; per xò 't fa tant la grilla
que 't treguin aquesta arma, de tes polides mans;
tu veus la porquería y en ella t'hi rabeges
y fregues la terrissa y escombrés y netegés...
¡per xò són tant ***sublimes***, els teus escrits gegants!

—

Oh, Apòstol humilissim, que ets geni de l'escombra,
que tens als pobres súbdits vivint sovint a l'ombra,
tot just quan tu comenses a veure 'l sol que 's pon;
Herodes ***sevillano*** que vist de lluny espanta,
un poeta que t admira, tes glories avuy canta...
¡Salut, nyèbit insigne, senyor de tots lo món!

FRANCISCO PI Y MARGALL

Nosaltres no tenim d'esperar aniversaris pera parlar dels grans homes; preferim sentir la seva obra y enmirallárnoshi en nostres actes. Els que acostumen a parlar sempre d'un home, obliden la seva personalitat y de son idol sols n'aprenen les paraules, la mera expressió de son pensament, considerada en son aspecte més primitiu: en el de mecánica del pensament.

Pera sentir en Pi y Margall no necessitem saber quan va néixer, quan fou ministre ni tal volta sapiguer quan morí, si la seva mort no'ns toqués tant de prop, no l'haguessim presenciada ab nostre cor ja que no ab nostres ulls, que no podem guardar la serenitat deguda y sentim ab llágrimes als ulls que aquella inteligencia excelsa no hagués viscut uns quants anys més pera presenciar la marxa d'un poble, del seu poble, envers la perfecció.

Els que'l coneixien de la vora li deyen *l'home fret, l'home de marbre;* nosaltres que sols tinguerem l'altíssima ditxa de veurel rejovenir els Jochs Florals ab la seva venerable presencia (oh paradoxa!) voltat dels joves, qui son els triomfadors, el teniem per un home tot cor, massa cor, d'una sensibilitat exquisida, d'una ánima hermosa, dominanthi aixó si, una mentalitat desapassionada, rahonadora, rigida y reflexiva.

A voltes ens haviem dit, confosos per les obres magistrals del gran catalá, del gran humá Pi y Margall: certament aixó es gros, aixó es magne, peró ens fa l'efecte d'una árida disquisició científica. Aixó veritablement es un tractat de fer pobles, pero aqui no hi há l'ánima del poble; es una lley d'amor y benestar, pero medida fredament. Y admiravem an en Pi y no'l sentiem, y valgui pels que'n parlen y no'l coneixen.

Més ha plogut molt d'ensá an aquestos temps, (parlem de pochs anys y sembla que parlem de sigles ¡tant havem avensat!) y'ns hem pogut explicar el miracle—molts encara no'l saben—de que'l programa, mellor dit l'obra d'en Pi, per Catalunya no son principis, son conseqüencies y encara no conseqüencies respecte a si mateixa sino respecte an els altres pobles; y aixís Catalunya, ab la febre, ab l'inquietut, ab la laboriositat, l'entusiasme de la seva grandesa, pot extendre els brassos pera extrényels ab llassos de germanor ab els pobles qui visquin a la moderna y que vulguin la pau ab el mutual respecte y la comuna llibertat de fer lo que convingui a cadescú, presentant enlayre'l pensament den Pi y Margall, que es l'arch-en-cel després de la tempesta enderrocadora a l'ensemps que fecondanta.

Anavem a parlar dels que profanen la memoria den Pi aixecantlo com escambell pera encumbrarshi, dels que baraten el seu nom inmaculat pera que'ls serveixi de careta y la gent no'ls conegui la repugnanta fesomía, dels que's tapen ab la lletra de ses doctrines com a capa que'ls amagui ses miseries y baixeses. Es en vá. No podrem. No cal presentar al poble la nuesa dels seus butxins, quan clarament se'n coneix la figura y les intencions, y no hi han prous Pi y Margall —y aixó que es únich—pera que aquests rebuigs d'homes y de pobles ens donguin gat per llebra.

En Pi es nostre: de la Catalunya que s'apropa més al Sol, que ha pujat més altituts, que ha respirat més sanament, que ha viscut més lliurement; els que ab sa capa's cobreixen, el més decent no'l coneix, y sabem d'un *conspicuo* que agafantli la fatlera den Pi, anava per tot buscant qui li proporcionés un exemplar de *Las mil y una noches,* del gran Pi y Margall. Horroritzeuvos.

Y per punt final. Per tot América se venera la figura honorable del gran Mestre y s'estudia la seva obra. A Cuba, la hermosa Cuba qual llibertat tant bellament defensá en Pi, s'ha rendit ja tribut an el gran catalá; ¿qué esperem nosaltres pera imitarlos, nosaltres que també vegérem la nostra llibertat tant dignament defensada per ell ab les seves obres y ab la seva paraula?

Carta oberta a un valent

Molt respectable senyor (1): Us demano sobretot, y abans que comensar, que us fixeu bé en tot lo que us diré en aquesta carta — que espero us fareu llegir dues o tres vegades pera férvosen cárrech, y dich us fareu llegir perqué no es de creure que us hagueu esfilagarsat gayres culs de calses ab el refrech dels banchs de l'escola qui, com vos, pera fer valdre lo que creyeu es de rahó ha de pegar cops-de-puny o de garrot o ganivetades o disparar un canó de tiro rapit contra la humil y insignificant *personalitat* que us molesti o molesta als que us ensarronen, ab la més ignoscenta brometa d'aquet món, sense que hagi de córrer l'ambulancia de la Creu Roja o s'hagi d'obrir el botiquí de la Casa de Socors del Districte.

Tant mateix, senyor del cop-de-puny, sou ben poca cosa. Si us portessin a l'Encant o subastessin al publich, de la vostra figura no'n donarien pas més d'un ral y mitg encara que hi hagués ganxo encarregat de fer pujar la tasa. No hi fa res que sigueu alt y gros y aneu continuament armat ab el revólver carregat ab les sis cápsules y porteu ganivet de molles y una tranca com aquella ab que pinten a Sant Cristofol. Sou buit de dintre, teniu espatllada la maquineta de pensar y no podeu fer res que no us ho senyalin y no podeu donar un pas que no vos donguin corda com an aquells ninotets de les botigues del carrer de Fernando.

Ja sabem que vos, un cop en el lloch del succés, sou capás de *fer feyna* y pegar o malferir y fins *matar* al qui us abordin, peró d'aixó no se'n menja. Els del vostre ofici no diré jo que no serveixin en cafés-concerts y altres llochs per l'estil hont hi va gent que poch més o menos está a la vostra altura en sentit comú y sumissió, y ab una mirada'n teniu prou pera ferla callar. Peró aqui entre nosaltres, hont cada hú duu un Rey al cos per republicá que sigui y el dia que no poguessim cridar es que hauriem quedat muts d'un excés de paraula; aqui que tenim la gran forsa en el pensament y en la llengua; aquí hont al náixer ja'ns ravelavem contra l'autoritat paterna si la dida que'ns atrassaven no'ns satisfeya y més grandets mullavem el llit si aixís ens plavia, per molt que la mare'ns amenassés; aqui hont feyem campana d'estudi si'l mestre havia de castigarnos per no saber la llissó; que per no menjar lo que'ns presentaven a taula ens consolavem d'anar al llit sense sopar, y ara homes no hem seguit may a ningú y no baixem de l'acera si anem a la que'ns pertoca per gran que sigui'l que s'hi empenyi y no tranzigim ab duros *sevillanos;* aquí entre nosaltres heu perdut el plet. No'ns espanteu pas ab la vostra figura de *papu* qne tenim a tothora sobre y cregueu que será ben migrat el vostre esfors si creyeu que fent una forsa de flaquesa heu de sortirne. Suposant que'ns poguessiu pegar—y es bastant suposar—ens en aniriem cap a caseta ab un *nyanyo* damunt nostre, y la satisfacció de que vendriem *encara més* números, pero a l'endemá ja veurieu lo que pariríem al separarnos. Si hi hagués sang — es una altra suposició,—ens en aniriem a l'Hospital ab la mateixa satisfacció y seguiriem cridant més fort y posant més máquines a la impremta; y si'ns *mataveu* — horror!—si'ns mataven seguirien els que quedessin miolant ab més brahó, y l'impressor comprant máquines y els venedors venent números.

Podría molt ben esser—sou tant terribles els del vostre ofici!—que ho prenguessiu pel costat que crema y que volguessiu afusellarnos en massa... Tampoch conseguirieu altra cosa que fer una barrabassada més... Com bons gats, sabem alló de que «gat escaldat ab aygua tebia'n té prou» y no cal dir si som previsors... Tenim original preparat fins el dia del Judici y allavors tornariem al món tant tranquilets com torna a casa seva el burgés que ha fet un viatge llarch y sab que mentres ha estat fora'l negoci li ha anat *vent en popa.* Y crech que ab la vostra curta inteligencia podreu endavinar les ganes que en aquell cas tindriem de tornar a fer pessigolles als que us tenen com un gos o a vos mateix si sou vos *el propio interesado.*

Sin más por hoy, etc. etc.

CAPÇAL MITING-HOMENATGE

El pepista, preocupat:—Pero quién será ese Pi y *Margal?*... El substituto de Juli en las próximas elecciones?

A LA QUE SALTA

Si algun de nostres estimats llegidors al comensar a llegir aquesta crónica, observa que aquesta setmana ens havem casi tirat pel costat seriós, que s'enteri al menys de lo que ara anem a dir, quedant després en llibertat de continuar, de deixarho o de fer lo que li dongui la gana, com acostumem a fer nosaltres, ab perdó dels amichs de l'ordre, de la disciplina, del principi d'autoritat y d'altres *principis* sols capassos de fernos agafar gana de fer malver alguna cosa o d'esbotzar qualque *frusleria.*

En un dels números passats ja deyem que nosaltres no'ns haviem posat a fer diaris pera fer riure an el públich ab les nostres gracies, sinó a posar de manifest les ridiculeses de nostres contraris y a riure ab elles, convidant a tothom a que'ns acompanyi ab nostres rialles que maten o procurarem que matin com la sombra d'aquell *manzanillo* que surt en el darrer acte de *L'Africana.*

Algú ha dit que la sátira era la suprema arma de combat dels febles. Nosaltres direm que empleem la sátira pera combatre an els febles, an els esquifits d'ánima que volen obrar com a homes conscients y sols son espanta-aucells, ninots de molles, figures d'enterro de Carnestoltes, imatges automátiques d'orgue de Paralelo.

A voltes si que la sátira pot arribar a esser el darrer recurs, la última defensa, la venjansa del feble, la horrible y grotesca mueca, mellor que rialla, del ser decandit momificat, de la existencia corsecada y esmortuída, glassada per la fredor de la mort que s'acosta a marxes forsades, mentres veu passar triomfalment, envers la llum que brilla allá a lo lluny esperansadora, en prometensa de gloria pels forts que s'amarin ab son resplandor, que's vivifiquin ab son foch vital y abrusador, pero a nosaltres, els catalans que'ns havem rebelat contra tot, que diem per tot: *Jo vull, jo penso, jo crech, jo mano, jo espero*... deixem la sátira per les coses infimes y esmersem, sempre que convé, nostres forses que les elevem a la potencia que'ns plau en reconstruir el més bell palau del pensament que hagin sommiat els que més sommien. Ens riem crudelment, aixó si, dels impotents en les estones que reposem de la gran tasca; més en quant la recomensem ens ocupem sols d'edificar, oblidantnos de les carcasses que ab buidor de gegants de festa majors se passegen, de les pedres cobertes de molsa que son la darrera paraula de les ruines que desapareixen, la etcetera de les coses finides que baixen als abims eterns y infinits de la historia morta y rovellada.

---

(1) *Us tracto de respectable perque m'han dit que sou home de bona estatura y moltes carns y de cara ferrenya. Y ja sabem que efigies com la vostra, sempre causen respecte.*

Deia fa poch en Jaume Brossa en una conferencia memorable: *Si hi ha qui diu que'ls morts governen an els vius, la tasca d'aquests es impedir que aquells ressucitin.*

Aixó es lo que se'ns ocorreix dir respecte a un aniversari, que per altre ordre de consideracions ha sigut el fulminant pera fer créixer davant el mon admirat la flama ardenta y lluminosa d'aquest poble que vol tindre personalitat y la té encara que'l cel se tenyeixi de vermell, les campanes toquin soles, els pobles s'ensorrin y les montanyes ballin el *fandango*.

A certa altura molts gegants semblen titelles, molts incendis fochs d'encenalls y molts successos pelicules de cinematograf barato.

Nosaltres sabem que si discutissim quelcom, no podriem per espay d'algun temps passejar per la Rambla, ni pendre café al Suis, ni festejar a la xicota, perque hi ha diguemne lleis que amparen a sos autors, que si no salven els pobles, salven de moment les vides y *emulomentos* dels que'ls fan.

Ens convé'l discutir tot aixo? Si'ns convingués ho fariem, perque no hi han llamps del cel, ni lleis de la terra que'ns fessin callar, y si no'ns plagués dirho aqui, ho diriam fora. Ens convé aixó, repetim? Si vegessim nostra terra dessolada, trista y deserta com un fossar, ab gel de mort, esperit nul, forses perdudes, fesomia raquitica y sang d'horxata, potser si qu'entre cants tristos y absoltes ens entregariem a un nihilisme foll, lluitant a la desesperada y posant en actiu tot lo que la nostra flaquesa ens permetés.

Tot lo contrari passa. No'n parlem, donchs. An el sá de cos y ab l'ánima amarada de llum no li plau la fetor de l'hospital. Avant, donchs, rient y cantant. Nosaltres anem construint, anem enlairant com peno de lluita, a la vegada de triomf, la bella sintessi de la Catalunya lliberada. Els que senten ansies de vida y d'amor venen ab guardia d'honor a lluitar per ella. Els enemichs, els morts, se pudreixen dins la tomba mateixa que'ells s'han cavat.

Anem rient, anem cantant, anem fent gatzara.

Y'ls que coberts ab oripells y porpres volen deturar el nostre pas, recordémloshi la sátira major que s'hagi pogut pensar y escriure, la del gran y inmortal Shakespeare quan en sa obra capdalt l'*Hamlet*—ens diu en la escena del Cementiri:

. . . .

Y perque no podría l'imaginació seguir les ilustres cendres d'Alexandre, fins trobarles tapant la boca d'alguna bota?

. . . .

No hi ha sino que seguirlo fins portarlo allí ab probabilitat y sens cap violencia. Com si diguessim: Alexandre morí, Alexandre fou sepultat, Alexandre se convertí en pols, la pols es terra, de la terra ne fem fanch... y perque ab aquet fanch en que ja está convertit no haurien pogut tapar un barril de cervesa? L'Emperador César, mort y fet terra, pot tapar un forat pera privar que passi l'aire... Oh! Y aquella terra que tingué atemorisat l'univers, servirá tal volta pera cobrir les esquerdes d'una paret pera evitar que l'atravessin les inclemencies de l'hivern.

. . . .

Tots els camins són bons quan condueixin a un fi. Hi estem conformes tant quan els mateixos qu'óbren nostres enemichs pera perdrens, ens condueixen, més depressa que'ls que'ns són coneguts, a la conquista de lo que volem.

Esgarrapades

Hem rebut el volum que ha publicat la Comissió de Solidaritat Catalana y que conté 'ls discursos que 's pronunciaren en el Congrés contra la lley de jurisdiccions.

Agrahim la finesa.

⁂

Ha sigut llibertat el jove Joseph Solé, empresonat pel *delicte* de tocar els *Segadors* ab un piano de maneta en un carrer de Barcelona.

Rebi la nostra enhorabona.

⁂

Hem rebuda una atenta invitació pera la festa que conmemorant l'aniversari del... etc., de Barcelona, celebrarán a París els catalanistes republicans de la Lliga Nacionalista Catalana de la *Ville Lumiére*. La tarja de convit está escrita ab *redactió spécial per l Applicatió racional de l'Ortographie Francése, compréhensible pera l lector francés*. L'acte consistirá en un Thé intim en el qual se parlará llarch y lliurement de la situació y pervindre de Catalunya. De prés del Thé en el saló de Concerts de la Ll. N. C. hi haurá concert de música clássica catalana seguit de dansa. Tots els ingressos són a favor dels catalanistes empresonats. Que nostres amichs de París ens hi tinguin de cor.

⁂

El senyor Borrell y Sol ha fet constar en la premsa local que en la Junta Municipal de la Unió Republicana, combaté la proposició en la mateixa presentada, en la qual se censurava la conducta de don Nicolau Salmerón per la seva actitut dins la Solidaritat Catalana. Entén el senyor Borrell y Sol que la Junta municipal no té prou autoritat per jutjar els actes del senyor Salmerón, com tampoch la té'l partit republicá de Barcelona, sino la representació de tot el partit reunit en Assamblea.

Per aixó el senyor Borrell y Sol votá la proposició en quan aquesta demana la reunió de la Junta nacional del partit.

Hi ha que fer notar que lo dit es al revés de lo que *El Progreso* deya al ressenyar la sessió de la Junta municipal.

La veritat está renyida ab els *nyébits* del carrer d'Aragó.

⁂

Una errada garrafal, d'aquelles que formen época, se cometé en nostre número passat. Al parlar dels lladrocinis de l'Arrendataria de mistos, volíem dir que aquestos pujaven a uns tres millons de pessetes; el caixista ne rebaixá 2.990,997, reduhintles a la modesta suma de tres pessetes, no podent creure l'home qu's fassin uns robos tant grossos a la descarada, ab la major impunitat y ab la capa de la honradesa que de tant foradada ja sembla un cedás.

⁂

Segons se'ns diu, la comissió organisadora del missatge an en Bastardas, envià una atenta comunicació a nostre contrare *El Diluvio* rectificant els conceptes equivocats o falsos que aquest emitía en un solt a que'ns referirem l'altra setmana. la qual comunicació, que vegé la llum en *La Publicidad*, no sols no s'insertá sino que ni tant sols se'n feren ressó en una miserable gazetilla d'una ratlla.

Aixó es mal fet, perque algún maliciós podría suposar que es la venjansa d'algún redactor, amparantse ab la respectabilitat de *El Diluvio* que som els primers en reconéixer, per favors demanats an el senyor Bastardas y no concedits.

Perque passen tantes coses en l'Ajuntament! No es veritat senyor Giner de los Rios?.

⁂

Avuy conmemorarem un dia memorable en l'historia de Catalunya. Tal dia com avuy se sentá la primera pedra de la Solidaritat Catalana, primera pedra a la vegada de la redempció de la Patria y de tots els pobles que ab ella vulguin serhi.

Aixis com els castellans diuhen *de aquellos polvos vinieron estos lodos*, nosaltres [illegible] *d'aquells fochs vingueren aquestos resplandors*.

⁂

Un simpátich comunicant ens escriu desde Igualada un grapat de veritats dirigides a un periodiquet sense camisa que per viure necessita que li fassin funcions de beneficencia y suscripcions ab l'excusa de tres coses. Nosaltres pensem lo mateix que'l bon company igualadí en allo que diu que no té res de particular que en Roca y Roca hagués posat fins als núvols an en Lerroux y avuy el *reventi* tant com pugui...

Nosaltres teniem un amich que entrava y sortía de casa a totes hores, ab la major franquesa. Nosaltres l'estimavem y el consideravem y no teniem prou boca pera alabarlo. Peró va venir un día que al considerat bon company el vam trobar empaytant a la dona, que feya crits pera esporuguirlo, y vam poguerhi ésser a temps. A l'agafarlo pera treurel de casa li vam trobar un relloige que era nostre y després poguerem saber que aquell mal amich, ab la capa de l'amistat se'n duya de casa lo que podía, y lo que havia sigut un pis ben amoblat, ni tenía cara de lo que era abans...

Era qüestió de callar y no cridar ¡lladres! perque nosaltres de bona fe'l teniem per un excelent amich!

⁂

Enllá de l'Ebre segueixen descubrint dones que anaven vestides d'home y feyen vida d'home y en tot, a excepció—es clar!—d'algunes funcions se portaven com a homes.

Les consideracions que aquest fenomen ens sugereix no són pera transcriure sense perill... de trencadissa, *que deya aquell*. De tots modos no'ns estarem pas de dir que les tres dones que s'han trobat exercint d'home es un cas de decadencia... Al poble hont se confonen les famelles ab els mascles es que no hi deu haver gayre diferencia dels uns als altres.. Aquí, quan per Carnaval alguna *Pepita* s vesteix d'home y va per la Rambla, tothom d'una hora lluny li coneix el sexe...

Y acostumem a xiularles en honor al género y perque no arribem may a confondrers.

⁂

El Imparcial aquesta vega la ha parlat com un *perro catalán* com un *separatista al que no se le han de comprar los tejidos*.

Parlant de lo de l'anada dels barcos de la Esquadra Espanyola al Marroch diu que Espanya no pot entrometres en "aventures ridicoles que siguin causa de nous infortunis"

Al llegirho quedarem com qui veu visions... Y donchs, qué s'ha fet tot aquell *arrojo dels hijosdalgos d'El Imparcial* el diari que més va contribuir a la perdua de Cuba y Filipines?... Sense volguer ens recordem de l'assumpte de la anterior gazetilla... y restem adolorits.

⁂

L'Ignasi Iglesias, el nostre eminent poeta, ha publicat dos articles en *El Poble Catalá*—el segon contestació a un d'*El Progreso*, en els que d'un modo poch vist aquí dona una lissó eloqüent de cultura als de la *Casa del Pueblo* perque ells que parlen d'educar y dignificar el poble, allá en un teatre que hi tenen y hont deurien posarshi en escena les obres més grosses de la escena moderna hont hi haurien de donarhi a conéixer els Sudermann, Ibsen, Hauptmann, Giaccosa, Butti y tants altres d'extrangers, per no anomenarne de casa, y que tenen bona part de ses obres traduhides al castellá y sobre tot al catalá, s'hi representen bestieses de *género chico* com *La Gatita blanca, El terrible Pérez* y tantes altres.

La lissó, com de mestre que es, els ha deixat confosos. Ells prou han volgut—la cara roja de vergonya—sincerarse y excusarse, més no han conseguit altra cosa que demostrar la seva propensió a lo ridícol y que'l pes de la culpa 'ls privava de defensarse de lo que no podíen.

Van dir que aixó eren coses d'empressari... y velshiaquí que l'empressari, segons ens han assegurat, es en Pich, a qui en Lerroux está empenyat en fer concejal y al que han inutilisat els *progressayres* perque si fan concejals a senyors que en tan poca estima tenen la cultura pública, no sabem perque estarán empenyats en elegirlos.

Van dir també que la Junta de la *Casa del Pueblo* ja havía procurat posarhi remey... y nosaltres recordem una gazetilla que va publicarse en la gazeta lerrouxiana quan comensá a treballarhi la companyía de sarsuela y que deya que les obres que's representarien serien apropiades al local. Nosaltres—y tothom—recordem que s'hi va fer *D. Juan Tenorio*, obra si no pornográfica, molt poch educativa. Y recordem també que en l'excrement d'*El Progreso* s'hi publicá un *couplet* indecent per lo pornográfich—deixant apart lo polític—que cantá la tiple que en aquella barraca feya *La Gatita* y que segons el propi periódich sigué aplaudidíssim y que feya cara d'ésser la lletra d'un de tants *intelectuales* que a voltant de l'Apóstol s'arrosseguen per alló de "quien á buen arbol se arrima..." Y tot aixó bé ho devien saber aquets senyors que han contestat a l'Iglesias... y devien saberla abans de comensar la funció aquella lletra del *couplet* que segurament va ésser un éxit per la redacció del Peu de la Creu...

Acabava l'article contestant a l'Ignasi Iglesias preguntantli si'ls volía ajudar... Si 'ls volía ajudar a qué? A escriure en colaboració ab en Serrano Clavero aquella sarsuela de género ínfim que fan al Circo Barcelonés? A ajudar an en Vinaixa en una segona part de *Las hijas de Villarejo*, redundant de *El Arte de ser bonita?* Y com feu que aquets son els *intelectuals* ab que ells contíen..

Peró que no s'escarrassi l'Iglesias demanar: cultura an aquesta familia que tolera y escriu en aquell paper tant insubstancial, porch y estúpit que surt els dissabtes, es demanar que la neu sigui negra, que nosaltres [illegible] y que l'Apóstol no cobri. Aixís com recomanárloshi—com [illegible]—[illegible] conferencies de Zulueta es obligarlos a llegir lo que no entenen, perque no son capassos d'entendre altra cosa que'ls xistos den Capella y de Jackson. Y fins son capassos de riurels que es el *summum*.

⁂

Perque's vegi la forsa d'aquell *plebiscito* es necessari parlar llargament. No n'hi ha pas prou ab dir que pera reunir firmes pel missatge de protesta an en Salmerón, Junoy y Pi y Suñer, han fet escriure'l seu nom als noyets que van a les escoles de la Pepa; es precis recordar que aquell miting declaradament *anti* que s'havía de celebrar a les Arenes com a resum dels catorze fracassats de la nit dels morts, el farán ara al teatre Compal ab la capa del venerable Pi y Margall quin nom respectable ells embrutarien sinó fos tant alt que es impossible hi arribin les seves babes verinoses.

Aquets arguments pera omplir locals es hora de que s'acabin. Si's veuhen impotents pera fer un acte, que pleguin; peró que no vinguin a engunyar el poble ab festes *sevillanes*, com el miting ab música y fochs artificials de les Arenes quan el Congrés de les Joventuts Republicanes, aixís com el convit de diputats russos y francesos pera la festa de la Llibertat y ara l'Homenatge an en Pi y Margall pera evitar el *vacío* y el fret que faría en el lloch de l'acte si'l batejessin d'anti-solidaris a seques, tal com será.

Si 'ns els prenguessim en serio diríem que lo més *empipador* es que veyent's fracassats no tinguin la noblesa de retirarse pel *foro* y anarsen ab la *música d otra parte*.

Com que no 'ns els hi prenem, els seus esforsos ens fan l'efecte de la cua de la sargantana un cop separada del cos de l'animalet... Se bellugа, se belluga, com si esperés tornar a la vida, pero al cap d'avall para en sech...

Aquets actes dels *pepistes* també pararan en sech quan menos ens ho pensarem... y s'haurá acabat la sargantana, el *reptil* com si diguessim, y, com si diguessim també, el *fondo de los reptiles*...

Ni'l combregar hi será a temps.

⁂

No sabem si ho havem llegit o'ns ho han dit que alguns subjectes avuy volíen celebrar un banquet conmemorant no sabem qué.

Si de cas que'ns avisin, que'ls hi durem les postres.

Imprempta Monsonis, Carrer Ponent, 2

BARREJA GRÀFICA

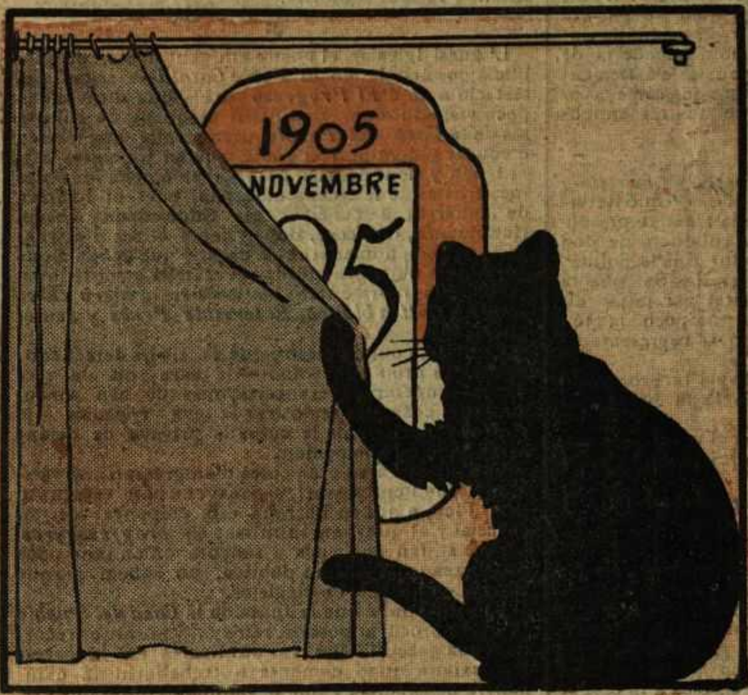

Nosaltres tiremhi un vel...

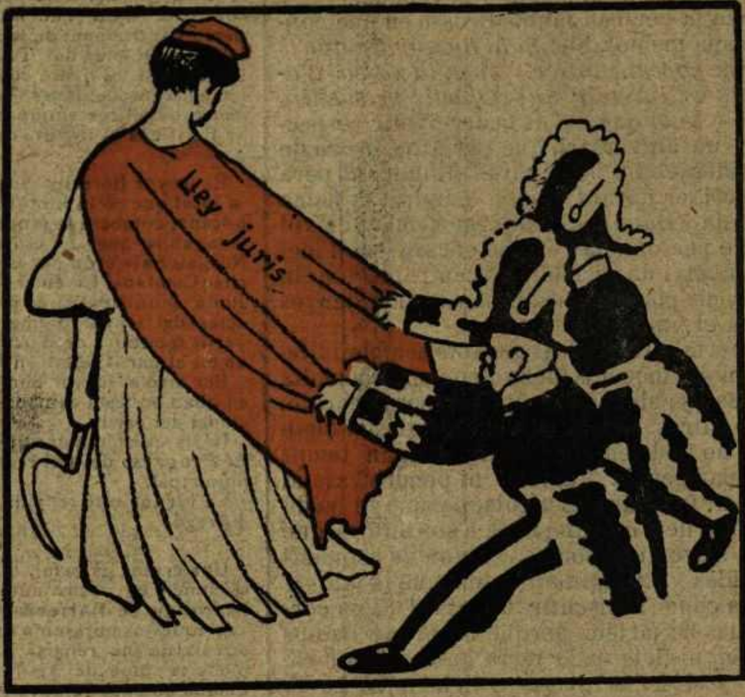

Però'ls altres que'ns el «retirin»

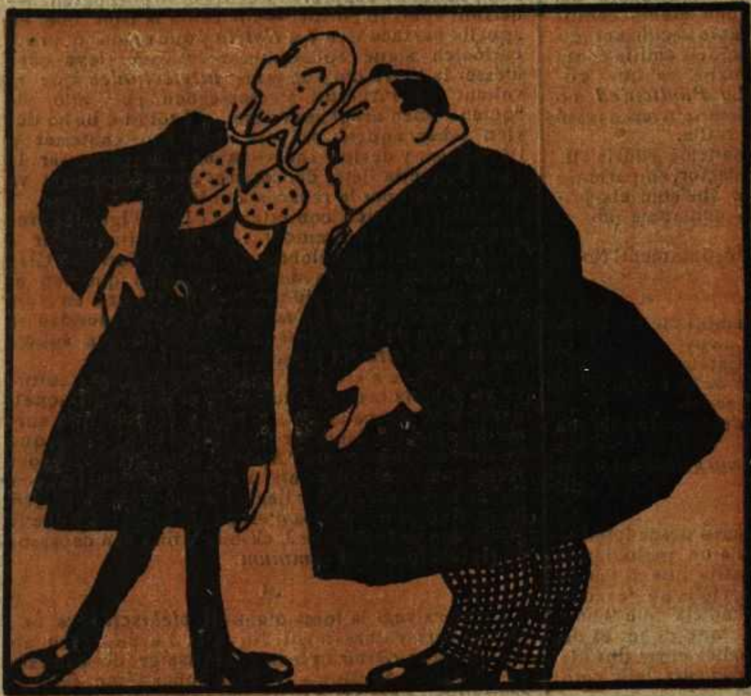

—. . . . . ?
—. . !

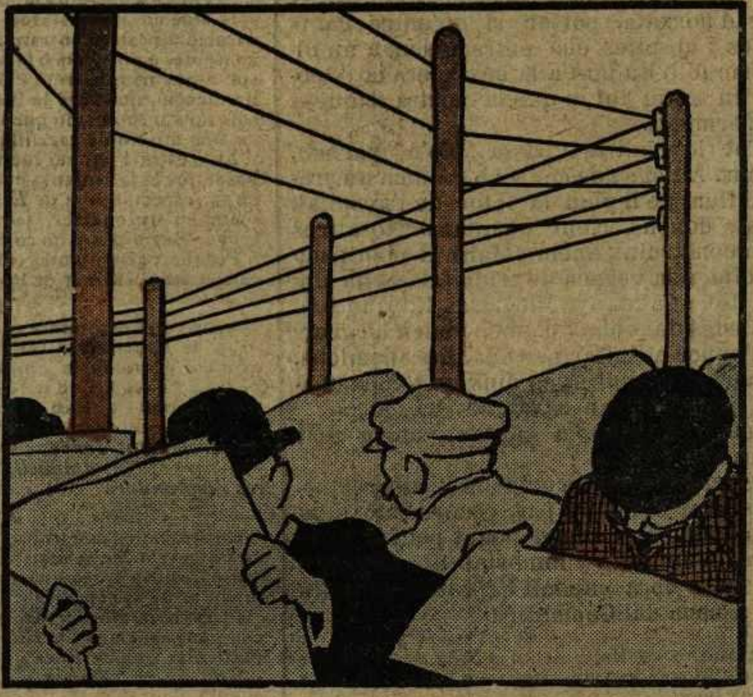

L'endemà, en el diaris: «Madrid, etc. El 1.º Diciembre empezarà à publicarse un nuevo diario de Lerroux.»

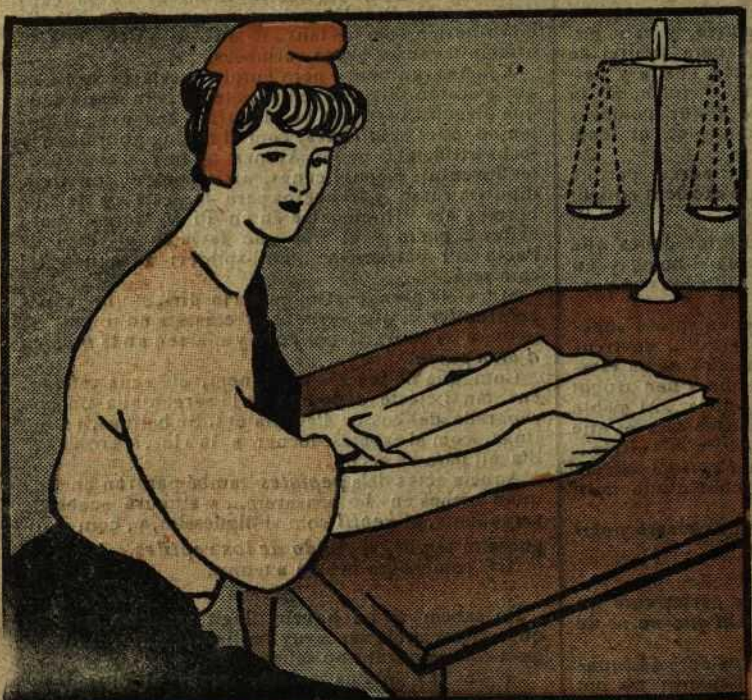

La Repùblica que nosaltres volem

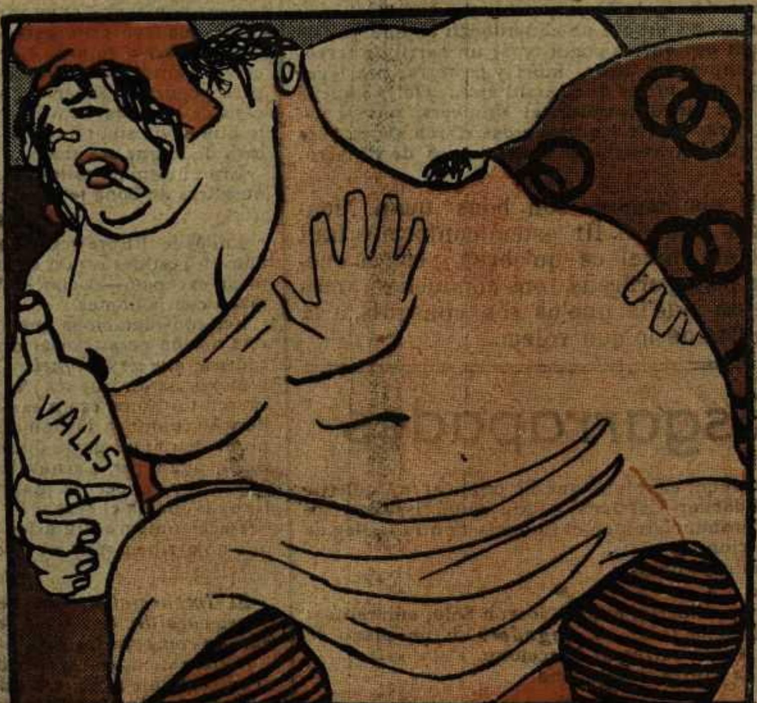

La Pepa que volen els «antis»